

Recente stikstofuitspraken

Intern salderen en Greenpeace

Interprovinciaal Overleg
van, voor en door provincies

De Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn

- De Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn door de Europese Unie opgesteld om de natuur in Europa te beschermen
- Nederland is daaraan gebonden en heeft 162 Natura 2000-gebieden aangewezen waarvoor die bescherming geldt
- De Habitatrichtlijn bevat de verplichting om ervoor te zorgen dat de natuur in die aangewezen gebieden niet verslechtert
- Die verplichting is in de Nederlandse Omgevingswet bij provincies neergelegd

Natuurdoelanalyses

- Alle provincies hebben in 2023 Natuurdoelanalyses (NDA's) opgesteld, die laten zien wat de toestand is van de Natura 2000-gebieden en of er extra maatregelen nodig zijn
- Veel NDA's laten zien dat de natuur verslechtert, dat stikstof een belangrijke oorzaak is en dat er extra maatregelen nodig zijn om verslechtering te voorkomen
- Na het verschijnen van de NDA's kwam natuurvergunningverlening vrijwel stil te liggen
- Een project kon nog wel zonder vergunning gerealiseerd worden met 'intern salderen': de stikstofdepositie van een nieuw project wordt weggestreept tegen de depositie die een bestaand, vergund project op die locatie veroorzaakt

Uitspraak intern salderen (18 december 2024)

- Intern salderen is vergunningplichtig geworden met toets of de stikstofruimte van het project niet nodig is voor de natuur
- Het gehele project moet worden beoordeeld
- Terugwerkende kracht tot 1 januari 2020, maar overgangsregeling tot 1 januari 2030
- Nieuwe projecten zijn vrijwel onmogelijk geworden
- Duizenden projecten moeten alsnog vergund worden, maar daar is op dit moment geen stikstofruimte voor
- Een geborgd maatregelenpakket met reductie stikstofdepositie is nodig om Nederland van het slot te krijgen

Uitspraak Greenpeace; inhoud

- Uitspraak tussen Greenpeace en de Staat
- Greenpeace wil dat Nederland zich als lidstaat van de EU houdt aan de Habitatrichtlijn
- Rechtbank Den Haag:
 - Nederland houdt zich niet aan de Habitatrichtlijn, door verslechtering in natuurgebieden niet te voorkomen en in beleid niet te prioriteren op meest kwetsbare gebieden
 - De eis om in 2025 te voldoen aan de wettelijke omgevingswaarde is afgewezen, omdat daaraan niet kan worden voldaan
 - De eis om in 2030 te voldoen aan de Omgevingswaarde met prioritering op meest kwetsbare gebieden is toegewezen
 - Op straffe van een dwangsom van 10 miljoen als op 31 december 2030 niet aan de Omgevingswaarde is voldaan

Uitspraak Greenpeace; gevolgen

- De Staat moet heel vergaande maatregelen nemen om stikstofdepositie in meest kwetsbare gebieden te verlagen.
- Schrappen van de stikstofdoelen uit de wet, wijzigt de opgave niet, omdat die stikstofdoelen de 'absolute ondergrens' zijn om te voldoen aan de Habitatrichtlijn

Samenvattend

- Er moet een geborgd maatregelenpakket komen om de stikstofdepositie in kwetsbare gebieden te beperken. Dit is nodig om projecten in Nederland weer mogelijk te maken en om te voldoen aan de uitspraak van de rechtbank Den Haag inzake Greenpeace.
- Het is urgent voor de natuur die op veel plekken verslechtert en urgent voor projecten kunnen niet wachten, zoals bijvoorbeeld:
 - Woningbouwprojecten
 - Dijkversterkingsprojecten
 - Aanleg van oefenterreinen voor defensie
 - Infrastructurele projecten
 - Projecten voor de energietransitie

Einde

Interprovinciaal Overleg
van, voor en door provincies